

6.Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon 010-788 50 00 • registrator@ivo.se
www.ivo.se • Org.nr 202100-6537

Rättsavdelningen

Socialdepartementet

Remissvar över förslag till nya övergångsbestämmelser med anledning av tillståndsplikt för privata tandvårdgivare

Ert dnr S2026/01205.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnar följande synpunkter.

Punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2025:1302) om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659), PSL, (nedan övergångsbestämmelserna), föreslås träda i kraft den 30 augusti 2026. Fram till dess att den träder i kraft, är de verksamheter som inte anmälts till IVO och som inte omfattas av punkten 3 övergångsbestämmelserna olovligt bedrivna (jfr. 2 kap. 4 § PSL). Detta får betydelse vid såväl IVO:s tillståndsprövning som vid myndighetens tillsyn.

Att i strid med tillståndsplikten ha bedrivit verksamhet är en omständighet som kan beaktas vid den lämplighetsprövning som IVO gör inom ramen för tillståndsprövningen (se 2 kap. 5 § första stycket 4 PSL och de allmänna råden till 3 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd [HSLF-FS 2026:10] om krav för tillstånd för att bedriva viss tandvårdsverksamhet).

Att ha bedrivit verksamhet i strid med tillståndsplikten är vidare en omständighet som har betydelse vid IVO:s tillsyn. Bland annat får IVO förbjuda verksamhet som i strid med 2 kap. 4 § PSL bedrivs utan tillstånd (28 b § PSL). Vidare är det straffbart att bedriva tillståndspliktig tandvårdsverksamhet utan tillstånd (10 kap. 1 § PSL). Vad som ska gälla för vårdgivarna under perioden fram till den nya övergångsbestämmelsen träder i kraft behöver omhändertas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ansökan om tillstånd att bedriva privat tandvårdsverksamhet, som påbörjats före den 1 januari 2026, och som inte anmälts till IVO, skulle enligt punkten 3 övergångsbestämmelserna inkommit till IVO före den 3 mars 2026. Sådana verksamheter får alltså endast bedrivas utan tillstånd om vårdgivaren inkommit med ansökan att bedriva verksamheten före den 3 mars 2026. De verksamheter som omfattas av den föreslagna punkten 4 övergångsbestämmelserna får därmed bedrivas först från och med att den punkten i övergångsbestämmelsen träder i kraft. Verksamheten får sedan bedrivas utan tillstånd fram till dess att ansökan har prövats slutligt, förutsatt att vårdgivaren ger in en ansökan om tillstånd till IVO före den 1 januari 2027.

De vårdgivare som idag inte får fortsätta bedriva verksamhet som påbörjats före den 1 januari 2026, eftersom de inte anmält verksamheten till IVO, och inte ansökt

om tillstånd före den 3 mars 2026, kommer inte heller få göra det fram till dess att lagändringen träder i kraft. Det är av stor vikt att detta är tydligt för de vårdgivare som omfattas av denna situation. Särskilt mot bakgrund av att det i promemorian (s. 9) anføres att förslaget innebär *en ny möjlighet att lämna in en ansökan och att därmed fortsätta bedriva verksamhet under tiden som ansökan handläggs*. Denna skrivning medför också en otydlighet kring vad som gäller för de vårdgivare som har ansökt om tillstånd och fått avslag.

Att verksamheter som omfattas av punkten 3 övergångsbestämmelserna inte får bedrivas fram till dess att lagändringen träder i kraft får även betydelse för frågan om avanslutning från det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd, och patienternas möjlighet att få tandvårdsstöd. Vad som ska gälla perioden fram till den nya punkten 4 övergångsbestämmelsen träder i kraft behöver omhändertas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Gällande formuleringen i punkten 4 övergångsbestämmelsen önskar IVO ett förtydligande vad som avses med ordet ”och” i bestämmelsen. IVO uppfattar att ordet inte behövs för att det ska vara tydligt att en privat vårdgivare som före den 1 januari 2026 hade påbörjat verksamhet som omfattas av tandvårdslagen (1985:125) men inte anmält denna till Inspektionen för vård och omsorg fortsatt ska få bedriva verksamheten utan tillstånd till dess att ansökan har prövats slutlig, trots att en ansökan om tillstånd inte har getts in före den 3 mars 2026, under förutsättning att ansökan ges in före den 1 januari 2027.

Slutligen vill IVO påtala att det i författningskommentaren framgår att anmälan ska ske till ”Socialstyrelsens s.k. vårdgivarregister” (s.11). Rätteligen avses IVO:s vårdgivarregister.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören John Ahlberk. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Andreas Larsson, chefsjuristen Karin Lewin och biträdande chefsjuristen Florence Sivenius deltagit. Avdelningsjuristen Rickard Rönnblom har varit föredragande.